

TALOUSARVIOALOITE 219/2004 vp

Määrärahan osoittaminen Jyväskylän hovioikeuden perustamiseen

Eduskunnalle

Suomessa on kuusi hovioikeutta. Ne ovat Turun, Vaasan, Itä-Suomen, Helsingin, Kouvolan ja Rovaniemen hovioikeudet. Suurin osa hovioikeuksien käsittelemistä asioista on valituksia kärjäoikeuksien ratkaisuisista. Hovioikeudet käsittelevät lisäksi ensimmäisenä asteena valtio- ja maanpetosasioita sekä eräitä virkasytasioita. Niiden tehtäviin kuuluu myös valvoa yleisellä tasolla piirinsä kärjäoikeuksien toimintaa.

Vuonna 1998 tuli voimaan uusi hovioikeusmenettely, joka lisäsi ratkaisevasti suullisten käsittelyjen määrää. Vuonna 2001 hovioikeudet järjestivät pääkäsittelyjä noin 3 100 asiassa, ja määrä on kasvussa. Hovioikeudet ovat ruuhkautuneet yhä pahemmin. Keskimääräinen käsittelyaika oli vuonna 2001 jo 7,8 kuukautta. Tätä on pidettävä liian pitkänä oikeusturvan näkökulmasta, ja se aiheuttaa monenlaisia vaikeuksia yhteiskunnassa. Pitkiin käsittelyaikoihin ovat syynä laajentuneet ja vaikeutuneet asiat. Suurin syy on kuitenkin suullisten käsittelyjen määrän kasvu ja alueellisesti liian suuret hovioikeuspiirit.

Ongelmien ratkaisemiseksi on esillä muutoksenhakuoikeuden rajoittaminen. Se on arveluttava keino, koska se vaarantaa kansalaisten oikeusturvaa ja luottamusta tuomioistuinlaitokseen. Nämä puolestaan ovat erittäin vakavia asioita.

Hovioikeudet järjestivät hovioikeuspaikkakuntien ulkopuolisilla matkakäräjillä pääkäsittelyjä vuonna 2001 noin 400 asiassa. Suuri osa näistä oli Vaasan hovioikeuspiirin alueella. Vaasan hovioikeuspiiri on laaja. Hovioikeudelle tu-

lee erittäin paljon matkapäiviä. Niistä aiheutuu kasvava määrä kustannuksia. Tuomarien työaikaa kuluu kohtuuttomasti autossa istumiseen.

Hovioikeuksien asiaruuhkien purkamiseksi, kansalaisten oikeusturvan parantamiseksi ja tuomioistuinlaitoksen kokonaiskustannusten hillitsemiseksi on perusteltua perustaa uusi, seitsemäs hovioikeuspiiri. Luontevinta on sijoittaa uusi hovioikeus Jyväskylään. Jyväskylässä pidetään jo nyt joka viikko Vaasan hovioikeuden matkakäräjät. Asiamäärä kasvavan ja kehittyvän Jyväskylän alueella ja maakunnassa on niin mitava, että etäisyydet huomioon ottaen Jyväskylän hovioikeuden perustaminen on edullinen ratkaisu.

Jyväskylän hovioikeuspiiriin tulisi määrätä koko Keski-Suomen maakunta ja lisäksi Itä-Suomen hovioikeuspiiristä Pieksämäen kärjäpiiri, johon mm. Hankasalmen ja Kangasniemen kunnat kuuluvat. Myös Oriveden, Mäntän ja Virtain seutukuntien kunnat olisi perusteltua siirtää Turun hovioikeuspiiristä uuteen Jyväskylän hovioikeuspiiriin. Näin syntyy kohtuullisen kokoinen, yhtenäinen ja toimiva hovioikeuspiiri. Näin saadaan kustannussäästöjä varsin nopeasti.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2005 talousarvioon momentille 25.10.23 lisäyksenä 500 000 euroa Jyväskylän hovioikeuden perustamiseen.

TAA 219/2004 vp — Toimi Kankaanniemi /kd

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Toimi Kankaanniemi /kd